

**CUESTIONES DE
ACTUALIDAD
DESDE LA
ÓPTICA DE
EXPERTOS
UNIVERSITARIOS**

COORDINACIÓN

**Sebastià Serra i
Busquets**

♦
**Antoni Vives
Reus**

♦
**Rafel Puigserver
Pou (CEDOC-UIB)**

► TEMA

Cinema i patrimoni

Els passats dies 28 i 29 de gener es va celebrar via Zoom un seminari en línia on es va analitzar la realitat de l'art contemporani i el patrimoni filmic al territori de l'Euroregió Pirineus Mediterrània.

L'art contemporani i el patrimoni filmic de l'Euroregió Pirineus Mediterrània

♦♦ Xavier Jiménez González *

Dos capvespres, sis hores, tretze intervencions i tot un seguit de preguntes i debats és el que ha donat de si el seminari 'Art Contemporani i Patrimoni Filmic als museus de l'Euroregió', organitzat i desenvolupat -com no podia ser d'una altra manera-, en línia

d'acord amb la situació sanitària que vivim en l'actualitat.

Les dues jornades s'emmarquen dins el desenvolupament del projecte cultural 'Realitat museística i diàleg euroregional' -en el marc del projecte de cooperació de l'Euroregió Pirineus Mediterrània-, que enguany ha començat el seu segon i darrer any.

L'estudi i l'anàlisi a diferents nivells de la realitat dels museus especialitzats en art contemporani,

així com l'estat del patrimoni filmic actual -aquesta línia més secundària-, han estat els dos temes que han vehiculat el contingut del discurs de la trobada virtual, que va comptar amb la participació dels principals museus de les Illes Balears i la contribució dels responsables de l'Institut Jean Vigo de Perpignan, el Musée d'Art Moderne de Cotlliure i del CoNCA (Consell Nacional de la Cultura i de les Arts de la Generalitat de Catalunya).

El seminari ha servit per posar damunt la taula tant les perspectives actuals com les futures, i també

per establir línies de treball que puguin facilitar sinergies entre aquestes entitats, dedicades a un interès comú dins el territori de l'Euroregió.

El projecte cultural 'Realitat museística i diàleg euroregional' el formen quatre institucions: la Universitat de

les Illes Balears, que el lidera, així com la Universitat de Perpinyà Via Domitia (Occitània), la Universitat Rovira i Virgili -àtedra Unesco de Diàleg Intercultural a la Mediterrània- (Tarragona) i l'Ateneu Barcelonès (Barcelona).

Per seguir totes les novetats del projecte, així com la consulta de materials, informacions, etc, es pot fer a través de la pàgina web institucional: museuseuroregio.uib.cat.

* Documentalista del Servei de Biblioteca i Documentació de la UIB i doctorand

► TEMA

Coneguem els nostres gens

A la UIB des de fa anys hi ha un grup d'investigadors que estudien com la dieta pot afectar a l'obesitat a partir de persones voluntàries amb sobrepès. Els resultats de les seves recerques seran útils per al futur i es publiquen a prestigioses revistes internacionals sobre salut i medicina.

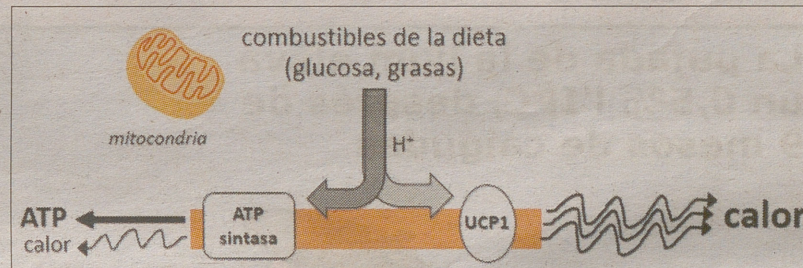
El desacoplador UCP1 y la disipación de energía

♦♦ M. Luisa Bonet Piña *

Obtengem la energia oxidando moléculas combustibles procedentes de la dieta. En nuestras células, parte de la energía química de estas moléculas es transformada en energía química del ATP (trifosfato de adenosina). El ATP proporciona la energía útil para procesos y reacciones celulares y queda entonces como ADP, a partir del cual se

regenera ATP merced a la energía derivada de la oxidación de combustibles. Las células oxidan en principio lo justo para cubrir sus necesidades de ATP; si ingerimos (comemos) combustibles en exceso, son almacenados, y así engordamos. La proteína desacoplante 1 (UCP1) permite disipar la energía de los combustibles: que se siga oxidando, pero para producir más calor, en vez de ATP. La UCP1 se localiza en la membrana interna de las mitocondrias, al igual que la maquinaria de la fosforilación oxidativa, a

la que cortocircuita. El gen UCP1 està en todas nuestras células, pero se expresa como proteína solo en un tipo particular: los adipocitos marrones. Estos se encuentran agrupados en depósitos de tejido adiposo marrón (TAM) o dispersos en depósitos grasos normales 'marronizados'. Es posible visualizar y cuantificar el TAM activo en humanos.

La actividad termogénica por UCP1 está controlada fisiológicamente, por el sistema nervioso y por señales hormonales. El principal estímulo al que responde es el frío; otro, más controvertido, sería la ingesta excesiva de calorías. Además, componentes concretos de los

alimentos pueden activarla. La interacción de bioactivos alimentarios con el sistema de la UCP1 y sus mecanismos es una de las líneas de trabajo de nuestro grupo de Nutrigenómica de UIB-IdISBa-CIBERobn. La activación controlada de la UCP1 interesa frente a la obesidad y para la salud metabólica, ya que puede ayudar a reducir el peso ganado por calorías ingeridas y a eliminar grasas y glucosa en exceso, al promover su oxidación ineficiente.

* Catedrática de Bioquímica i Biologia Molecular del Grup de Nutrigenòmica i Obesitat de UIB-IdISBa-CIBERobn.

► TEMA

Una estadista

En els darrers temps, alguns mitjans parlen de l'anomenat 'mètode Merkel', és a dir, de la clau del seu èxit. Els analistes afirmen que es tractaria d'una combinació de determinació fèrria, pragmatisme i capacitat analítica. L'autor de l'article hi està d'acord i n'hi afegeix dos més.

L'era Merkel

♦♦ Josep Maria Buades *

Enguany, Angela Merkel abandona el càrrec de cancellera de la República Federal Alemanya, que ha ostentat des del 2005. En aquests setze anys Merkel s'ha guanyat a pòls el qualificatiu d'estadista i no m'estranyaria que pujàs a l'altar dels grans governants alemanys,

com Bismarck, Adenauer o Kohl (el seu padri polític). Com molts dels seus predecessors, el llegat de Merkel no afecta únicament Alemanya, sinó el conjunt dels equilibris internacionals i, molt especialment, l'arquitectura de la Unió Europea.

Per què dic que ha estat una estadista? Doncs perquè en situacions crítiques ha sabut mantenir les seves conviccions, per damunt de consideracions electoralistes. Així va ser, per exemple, amb la crisi

dels refugiats de la guerra de Síria, quan, contrariant l'opinió pública, decidí obrir les fronteres del país per acollir-los. A vegades aquesta fermesa ha fregat la caparrudesa. Historiadors i economistes discutiran durant moltes dècades sobre les polítiques d'austeritat que Merkel va imposar arran de la crisi del 2008 i que enfonsaren les economies del sud d'Europa en una llarga depressió. Però, en un clar símpt-

toma de clarividència, Merkel, davant la crisi del coronavirus, entengué que l'escenari era totalment distint i ha impulsat mesures fiscals expansives. Fins i tot ha aixecat el veto que mantenia contra la possibilitat que la Comissió Europea emetés deute públic per finançar la recuperació econòmica.

Ideològicament, Merkel no passarà a la història per les seves doctrines; més aviat s'ha destacat pel pragmatisme. Ara bé, és innegable que la seva biografia ha tingut un pes rellevant en l'actuació política. Destacaria tres punts: la seva formació científica (és doctora en física) i això s'ha notat en la gestió de la crisi sanitària actual, ser filla d'un pastor luterà i haver crescut en el règim comunista de l'extinta RDA.

* Doctor en Història (UIB)